

BALTIJOS KELIAS Į EUROPA

Rugpiūčio 23 d. apie trisdešimt tūkstančių žmonių dalyvavo Lietuvos Sąjūdžio surengtoje demonstracijoje prie Lietuvos-Lenkijos sienos ties Lazdijais. Demonstracija, vykusį šūkiu "Baltijos kelias į Europą" buvo surengta Molotovo-Ribbentropo pakto penkiasdešimt pirmųjų metų proga. Organizatoriai buvo numatę lietuvių-lenkų susitikimą, tikėjosi, kad sovietai pasienio sargybiniai leis lietuviams ir lenkams išimties keliu, nevaržomai pereiti pasienio punktą prie Lazdijų, dalyvauti numatytuose bendruose draugystės mitinguose. Tačiau ginkluoti sovietų pasieniečiai žmonių miniai prie sienos užstojo kelią: pagal turimas informacijas, tik apie penkiems šimtam lietuvių ir tiek pat lenkų buvo leista peržengti sieną. Lietuvos pusėje su trispalvėmis vėliavomis susirinkę žmonės, nepaisant smarkaus lietaus, išklusė po atviru dangumi aukotas šventas Mišias. Po to į susirinkusius kreipėsi Lietuvos Respublikos AT pirmininkas Vytautas Landsbergis. Šis mitingas, pasakė pirmininkas, padėjo sugriauti vieną iš senų bolševikinių mitų, kad Sovietų Sąjungos užgrobtos žemės savaime tampa šventa, neliečiama sovietinė teritorija ir jos peržengimu įvykdomas baisus nusikaltimas. Landsbergis šia proga taip pat pasakė, kad derybos su Maskva dėl Lietuvos nepriklausomybės prasidės galbūt rugsėjo mėnesį. Kaip žinoma, Lietuvos AT šiomis dienomis pavirtino valstybinę delegaciją deryboms su Sovietų Sąjunga. Jai vadovaus pats Tarybos pirmininkas Vytautas Landsbergis. Mitinge prie Lazdijų taip pat kalbėjęs Lietuvos Sąjūdžio atstovas pasakė, kad lietuviams ir kitiems pabaltiečiams tebėra užsklęstos durys į Europą, sovietai vis dar neleidžia pabaltiečiams įsijungti į Europos tautų šeimą. Pabaltiečiai, betgi, yra pasiryžę atverti duris į Europą. Mūsų ginklas, pažymėjo Sąjūdžio atstovas, nėra tankai, bet tiesa. Mes kovojome ir ateityje kovosime už savo teises vien taikingu būdu, atmesdami jėgos ir smurto priemones, pasakė Lietuvos Sąjūdžio atstovas. Demonstracijoje prie Lietuvos-Lenkijos pasienio prie Lazdijų dalyvavo taip pat estai ir latviai. Tą pačią dieną Taline ir Rygoje buvo surengti mitingai, kuriais buvo atžymėtos Molotovo-Ribbentropo pakto penkiasdešimt pirmosios metinės.

Lietuvos Sąjūdžio surengto "Europos Kelio" dalyviai ir susirinkusieji iš viso pasaulio prie Lietuvos ir Lenkijos

BRAZILIJA – SOSTINĖ: Angelina Diršė – Tatarūnienė uždeda Užsienių Reikalų Ministrui dr. Francisco REZEK lietuvišką tautinę juostą per lietuvių delegacijos apsilankymą pas Ministrą su peticija pripažinti Lietuvos nepriklausomybę ir atkurti diplomatinę tarnybą. Nuotr. P. Rukšio

valstybinės sienos priėmė tokio turinio deklaraciją:

1940-ais metais Sovietų Sąjunga okupavo ir aneksavo Lietuvos, Latvijos ir Estijos valstybes. Iki šiol okupantas tebėra uzurpavęs šių valstybių sienų kontrolę. 1990-ais metais sovietų okupuotos Pabaltijos šalys paskelbė valstybinės nepriklausomybės atstatymą. Todėl sovietų karinių dalinių būvimas prie Lietuvos, Latvijos ir Estijos sienos yra neteisėtas. Tačiau Sovietų Sąjungos savi-valė šių valstybių pasienyje tebesitėsia.

Mes, "Europos Kelio" dalyviai kreipiamės į Sovietų Sąjungos vyriausybę, reikalaujame sugrąžinti sienų kontrolę, Lietuvos, Latvijos ir Estijos vyriausybėm. Atkreipiame laisvojo pasaulio visuomenės dėmesį, kad neteisėta sienų kontrolė yra žmogaus, tautų ir valstybių teisių pažeidinėjimas, prieštaraujantis Visuotinei Žmogaus Teisių deklaracijai ir kitiems analoginiams SNO dokumentams.

Praejus 51-riems metams nuo Molotovo-Ribbentropo pakto Pabaltijos valstybės tebėra už "geležinės uždangos". Todėl šiandien tose valstybėse dar tebeskamba gedulo varpai. Jie skamba pranešdami pasauliui, kad čia gyvena laisvę mylintys ir už ją kovojantys žmonės.

Pasirašė: Akvilos "Europos Kelias"
Lietuvos nacionalinė
M. Mažvydo biblioteka

dalyviai Lazdijuose 1990 m. rugpiūčio 23 dieną.

Rugpiūčio 25 d. Vilniuje vyko Europos Vakaronė. Tai dar vienas renginys susijęs su Lietuvos Sąjūdžio suorganizuota akcija "Europos Kelias". Lietuviai išreiškė pasiryžimą taikingomis priemonėmis vėl įsijungti į laisvų Europos tautų bendruomenę. "Europos Kelio" akcija Lietuvoje bus tęsiama ateinančią savaitę. Politiniai veikėjai, mokslininkai ir kultūrininkai mitinguose konkrečiai svarstys kuriais būdais Lietuva gali pagreitinti įsijungimą į laisvąją Europą, vėl užmegzti tarpinius, kultūrinius ir kitokius ryšius su Europos tautomis.

ANTROJI TARPTAUTINĖ ŽMOGAUS TEISIŲ KONFERENCIJA

Rugsėjo 1-4 dienomis Leningrade įvyko Antroji tarptautinė žmogaus teisių konferencija "Vilnius-Leningradas 1990". Konferencijoje iš lietuvių pusės dalyvavo Lietuvos Respublikos Aukščiausiosios Tarybos pirmininkas Vytautas Landsbergis, deputatas Arūnas Degutis ir Petras Vaitiekūnas, Vilniaus sekretoriato sekcijos narės Birutė Pečiulevičiūtė ir Arūnė Taunytė, taip pat Amerikos mokytojų federacijos, Europos Parlamento, Vakarų Vokietijos žaliųjų partijos, Lenkijos Senato, Amerikos Kongreso žmogaus teisių fundacijos atstovai ir kiti asmenys.

SEMANARIO
MŪSŲ
LIETUVA
"NOSSA LITUANIA"

Metinė prenumerata Brazilijoje: Cr\$.1.000,00
Prenumerata paprastu paštu į užsienį: 35 Dol.
Prenumerata oro paštu Šiaurės Amerikon: 60 Dol.
GARBĖS PRENUMERATORIUS Cr\$.3.000,00

Užuojautos, Sveikinimai ir Skelbimai (Anúncios) mokami už skilties (Coluna) centimetra: Cr\$.50,00
Straipsnius ir Korespondenciją Redakcija talso bei tvarko savo nuožūra.
Pavarde pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiškia Redakcijos bei leidėjų nuomonę.
Čekius, Perlaidas ir administracinius laiškus rašyti FRANCESCO GAVĖNAS ar PETRAS RUKŠYS var

Rua Juventus, 28 Parque da Moóca - CEP 03124
São Paulo - Brasil
Diretor Responsável: VYTAUTAS BACEVIČIUS
Administrador: PETRAS RUKŠYS
Redige Equipe Editorial - Fone: 273-0338

Atskiro numerio kaina Cr\$.20,00
Į P. Ameriką oro paštu: 45 Dol.
Į tolimus kraštus 75 Dol.
Vieno Numerio GARBĖS LEIDĖJAS Cr\$.2.000,00

Pirmoji tarptautinė žmogaus teisių konferencija įvyko 1988 metais Krokovoje ir joje dalyvavo daugiau negu tūkstantis žmonių. Jos metu buvo išrinktas komitetas parengti antrajai konferencijai, kuri būtų įvykusi šiais metais Vilniuje. Tačiau, kai organizacinio komiteto nariai šių metų pavasarį bandė susitikti Vilniuje antrosios konferencijos darbams apsvarstyti, sovietinė valdžia jiems neleido vykti į Lietuvą. Tuomet komiteto nariai balandžio mėnesį susirinko Punske, iš čia kreipėsi į Leningrado miesto tarybą, prašė leidimo konferencijai sušaukti Leningrade. Leningrado miesto taryba sutiko priimti konferenciją. Joje buvo svarstomos tokios temos: Tautinės mažumos ir mažosios tautos, žmogaus teisės, teisinė valstybė, valstybinis suverenitetas, asmeninės, socialinės ir kolektyvinės teisės, įskaitant moterų ir vaikų teises, gamtos užteršimas ir teisė į sveiką aplinką, keliavimo laisvė ir pabėgėlių teisės, žmogaus teisių gynbos organizacijos, bendradarbiavimas ir planai, profsąjungos ir darbo teisės.

VAT.R.

REIKALAUJA TEISTI IR SOVIETŲ
KARO NUSIKALTĖLIUS

Sąryšyje su numatomu įvesti D. Britanijoje įstatymu teisti nacių karo nusikaltėlius reikalaujama, kad būtų teisiami ir sovietų karo nusikaltėliai, nors tokių D. Britanijoje būk tai nesą. Britanijos vyriausybė klausia sovietus apie lenkų karininkų žudynių vykdytojus Katyne, kurių vienas - 82 metų amžiaus gen. Pyotr Karpovich Soprumenko - tebėra gyvas. Daug D. Britanijoje gyvenančių lenkų per tas žudynes neteko savo giminių. Lenkijos vyriausybė irgi reikalauja, kad sovietai ištirtų karo nusikaltėlių bylas, norint palaikyti gerus santykius tarp

• Gyvenimas be lietuviškos spaudos yra bėgimas nuo savo tautos.

CIRURGIOS DENTISTAS

Dr. Jonas Niciporciukas
Dr. Paulo R. Niciporciukas

Rua Cap. Pacheco Chaves, 1206 - 10 and.
V. Prudente - Fone: 273-6696

Sovietų Sąjungos ir Lenkijos. Anglų lordas Bethell, kuris yra Europos parlamento narys, mano, kad ir Britanijoje gali atsirasti buvusių sovietų karininkų, karo metu dirbusių Hitleriui ir todėl turėtų būti traukiami į teismą. Lordas Bethell taip pat įspėja Britų vyriausybę, kad ji gali atsidurti keblioje padėtyje, jei ji teisnacių karo nusikaltėlius, o nesiims jokių žygių prieš tuos, kurie tarnavo Stalinui ir yra tokie pat, žiaurūs nusikaltėliai.

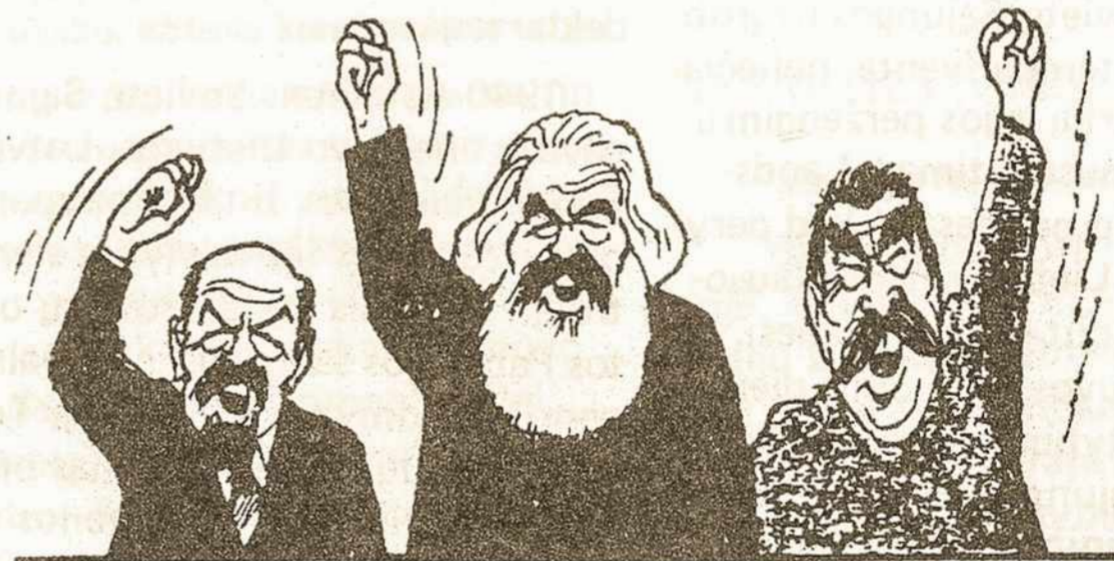
.X.X.X.X.

Lietuvos vyskupai pasiuntė Lietuvos Aukščiausiajai Tarybai ir vyriausybei pareiškimą, kurį Tarybos pirmininkas perskaitė plenariniame sesijoje. Pareiškimė sakoma: "Lietuvos katalikų Bažnyčia, išreiškdamą didžiausios mūsų

tautos dalies nuotaikas, šiandien vienišasi su visais, kurie didžiausiai Lietuvos valstybės atkūrimu. Mes, Lietuvos vyskupų konferencijos nariai, visų katalikų vardu reiškiamė pilnutinį pritarimą tiems, kuriuos Dievo Apvaizda ir tautos pasitikėjimas pakvietė vadovauti Lietuvos valstybei šiuo jai lemtingu metu. Tikimės, kad jūmyse visuomet pasireikš didžiųjų mūsų tautos vyrų - dr. Jono Basanavičiaus, Antano Smetonos ir kitų 1918 metų mūsų tautos veikėjų dvasia, kuri anuomet pagimdė Lietuvos nepriklausomybę, davė jai teisingą kryptį, sutelkė tautą vienybei ir pažadino ją kūrybingam darbui prieš visus galijotus, kurie savo jėga ir galybe grasina mūsų tautai bei nori ją iš naujo pavergti. Mes, išiname, kaip mažasis išrinktosios tautos Dovydas ir tariame: "Jūs išinate prieš mus su kalaviju, o mes, nors beginkliai, išiname kurti nepriklausomą Lietuvą vardan kareivijų Viešpaties". Pasirašė Lietuvos kardinolas ir vyskupai.

.X.X.X.X.

Kun. Jurgis Šarauskas, lietuvių sielovados vadovas Čikagoje, Šv. Antano parapijos administratorius, buvo išrinktas Šv. Kapo Jeruzalėje ordino riteriu. Tai religinis ordinas, išlikęs dar iš Kryžiaus karų laikotarpio. Šis garbės titulas suteikiamas už religinę veiklą ir paramą Šv. Žemės darbams.

"Šalin kapitalistai!"

"Ačiū Dievui, kad dar keli iš jų liko."

- Frankfurter Allgemeine

FÁBRICA DE GUARDA - CHUVAS

Guarda Chuvas de todos os tipos, para homens, senhoras e crianças.

Mini-sombrinhas, tipo Italiano e Alemão.

Vicente Vitor Bany's Ltda.

Rua Coe ho Barradas, 104 - V. Prudente - Fone: 274-0677

Res.: 274-4886

NAUJI MOKSLO METAI NAUJOJE LIETUVOJE

Ganytojinis Lietuvos vyskupų žodis pradedant naujuosius mokslo metus

MIELI LIETUVOS ŽMONĖS

Respublikos švietimo įstaigose netrukus prasidės naujieji mokslo metai. Tai pirmieji nauji mokslo metai atsikūrusioje nepriklausomoje, demokratinėje Lietuvoje.

Brangūs Tėvai. Ištisis dešimtmečius jūsų vaikams prievarta buvo brukamas ateizmas, stengiamasi iš jų proto ir širdies išrauti tikėjimą Dievu, antgamtinę realybę. Nors formaliai buvo pripažįstama tėvams teisė auklėti savo vaikus pagal savo įsitikinimus, tačiau faktiškai ši teisė įvairiais būdais buvo ribojama ir net grubiai pažeidžiama. Taip pat dalis tėvų negalėjo šia teise pasinaudoti, nes patiems labai stipri gilesnio savo tikėjimo pažinimo.

Šiandien mūsų tautos tautinis ir dvasinis prisikėlimas reikalauja esminio pasikeitimo. Naujoji Respublikos vadovybė jau yra pasiryžusi bendradarbiauti su Bažnyčia, rūpintis vaikų ir jaunimo mokymu bei auklėjimu. Ilgamentė žmonių patirtis liudija neginčijamą krikščioniškosios pasaulėžiūros ir moralės poveikį tautų ir atskirų žmonių gyvenimui, ugdant juos dorais, garbingais žmonėmis, tauriais, ištikimais savo valstybės piliečiais. Todėl mes, jūsų ganytojai siekiame, kad nuo ateinančių mokslo metų, atsižvelgiant į tėvų ir pačių moksleivių pageidavimą. Respublikos mokymo įstaigose būtų įvestas reguliarus tikybos mokymas. Šia proga primename jūsų, brangūs tėvai, pareigą auklėti savo vaikus katalikiškoje dvasioje ir pasirūpinti, kad jie uoliai lankytų tikybos pamokas. Tikinčiųjų tėvų vaikams jos yra privalomos. Nemanyskite, kad jūsų vaikai jau viską žino, jei jie yra priešę pirmos išpažinties ir šv. Komunijos, priėmę Sutvirtinimo sakramentą. Tai tik krikščioniškojo gyvenimo pradžia, pamatai ant kurių reikia statyti visą gyvenimo rūmą. Nejaugi paliksime šį rūmą neužbaigtą statyti, kad jį griautų ir naikintų visokie priešingi vėjai.

Kristus savo apaštalams kalbėjo: "Leiskite mažutėliams ateiti pas mane ir netrukdykite, nes tokių yra Dievo karalystė" (Mt 10,14). Tais pačiais žodžiais šiandieną Bažnyčia kreipiasi į jus,

brangūs tėvai, ir visus tuos, kuriems patikėtos jaunosios kartos auklėjimas.

Vaikystė, jaunystė — žmogaus gyvenimo pavasaris. O pavasaris — tai sėjos metas. Ką pasėjame, tą ir pajuname. Kiekvienas žemdirbys žino, kad pavėluota, nerūpestinga sėja nežada gausaus derliaus. Ko išmokstame, į ką įprantame vaikystėje, jaunystėje, tuo galime remtis visą gyvenimą.

Išganytojas kartą pasakojo apie neišmintingą žmogų, kuris savo namus pasistatė ant smėlio. Priminė ir kitą — išmintingą žmogų, savo namus pasistatė ant uolos. Prasidėjus liūtimis, potvyniams, neišmintingojo namas sugriuvo. O namas, pastatytas ant uolos, atliko ir vėjus ir bangų daužymą.

Brangus jaunime. Statyk savo ateities rūmą ne ant smėlio, bet ant Uolos — Kristaus. Jo pavyzdys, jo pamokymai, jo nuolatinė parama tiems, kurie Juo pasitiki, padės išverti visus išbandymus. Todėl stenkis vis labiau pažinti Kristų ir karščiau jį pamilti.

Kreipiamės ir į jus, brangūs moksleiviai, kurie augate religijai abejingose, gal net priešiška nustačiusiose šeimose. Jūsų tėveliai galbūt neturėjo galimybės giliau susipažinti su religija, katalikų tikėjimu. Ateistinės propagandos įtako-

Lietuvos vaikai grįžta į mokyklą su šypsena

je apie religiją susidarė neigiamą nuomonę, kurią ir jūs paveldėjote. Dabar jums atsirado galimybė dalyvauti tikybos pamokose ir susidaryti teisingą nuomonę apie neįkainojamą tikėjimo vertybę. Todėl kviečiame jus dalyvauti tikybos pamokose, paklausti, ką apie ją kalba tie žmonės, kurie religiją gerai pažįsta, brangina, ją gyvena.

Ilgus metus buvo teigiama, kad mokslas ir religija nesuderinami, kad rimtas mokslininkas būtinai turi būti ateistas. Tačiau statistika rodo, kad dauguma žymiausių mokslininkų yra giliai, nuoširdžiai tikintys. Ne vieną iš jų rimtos studijos atvedė prie Dievo. Garsusis švedų botanikas Karolis Linėjus (Karl Linne) savo veikale "Gamtos sistema" rašė: "Visur, augalų, gyvulių ir žvairių džiū karalystėje yra pėdsakai amžijoj, visagalingoj, išmintingoj ir mylinčio Dievo. Pilnas nustebimo ir pagarbos puolu aš prieš jį į žemės dulkes ir garbūnu Jį". Tikrai gali paskatinti giliau susimąstyti šio žymaus mokslininko toks nuoširdus tikėjimo išpažinimas.

Gerbiami pedagogai. Aplinkybės taip susiklostė, kad didelė dalis jūsų kolegų buvo priversti tapti mūsų tautos dvasinio genocido vykdytojais. Tai vienas skaudžiausių puslapių mūsų tautos pedagogikos istorijoje. Patys mokytojai ir auklėtojai savo auklėtinių širdyse užslopino veržimąsi į tiesą, gėrį, išugdė abejingumą ir pakantumą melui. Šiandien nuoširdžiai kreipiamės į jus, kviesdami, kiek įmanoma, atitaisyti šią padarytą žalą. Pradedant tikybos mokymą mokyklose, reikės prityrusių pedagogų paramos. Todėl kviečiame jus, brangūs mokytojai, ateiti į talką Bažnyčiai. Pagilinę ir atnaujinę savo religines žinias, pasidalinkite jomis su savo auklėtiniais, parodykite jiems kelią ir gėrio Šaltinį — Dievą.

Nuoširdžiai prašome gerbiamus mokyklų vadovus, pedagogus sudaryti galimybę savo moksleiviams susipažinti su katalikų tikėjimo pagrindais, krikščioniškosios moralės principais, kad jie galėtų vadovautis krikščioniška pasaulėžiūra, kurdami savo ir savo tautos ateitį.

Telaimina Dievas visas jūsų pastangas mokant ir ugdant jaunąją kartą Dievo garbei ir žmonių džiaugsmui.

Vincentas Kard. Sladkevičius
Lietuvos kardinolas ir vyskupas

MES ESAME KOVOJANTI TAUTA

Vienas iš mūsų ginklų-spauda. Ji turi būti tvirta ir laisva. Skaitytojau, tavo tautinė pareiga ją remti ir platinti. Surask bent vieną naują skaitytoją! Nedelsk!

VYTAUTAS DIDYSIS

VYTURYS

Pasinaudota leidiniu Vytautas Didysis
P: (Tęsinys iš praeito nr.)

Visa Vytauto atrama, kurios jis Lietuvoje galėjo tikėtis — buvo žemaičiai. Žemaičiai jam pritarė ir rėmė jo planą. Apie sekmines (1390 m.) iš įvairių Zemaitijos vietų pas Vytautą į Karaliaučių atvyko atstovai. Jie gegužės 26 d. pasižadėjo vadui laikytis kartu ir su Ordino atstovais susidarė karo ir prekybos sutartį. Kryžiuočių akyse, Vytautas buvo jau nepabėgėlis, bet ir Žemaičių karalius.

Po Paskutinių įvykių Ordino ir Jogailos nesutikimai ir ginčai dar labiau paaiškėjo. Į juos buvo įsimašęs ir popiežius Bonifacas IX, stengdamasis sutaikyti abi puses, pabrėždamas Ordinui, kad Jogaila jau esąs krikščionis. Bet iš to nieko neišėjo. Magistras šį tą Žemaičiuose laimėjęs, maža beturėjo noro taisykintis su priešais.

1390 m. vasarą į Ordiną atvyko daug svečių iš Vokietijos, Anglijos ir Prancūzijos ieškodami karo garbės. Tarp jų buvo Anglijos grafas Henrikas Darbi, vėliau tapęs Anglijos karaliumi vadinosi Henrikas IV, markgrafas Fridrichas, Saksonijos hercogas ir t.t. Su gausia kariuomene, net naujo išradimo patrankomis, traukė būriais į Lietuvą. Kad ir didelių pabūklų skaičium apsirūpinę, priešai negalėjo stiprių Vilniaus mūrų įveikti. Kritusiųjų skaičiuje iš Vytauto pusės buvo ištikimas jo brolis Tautvila Konasdas. Iš to žygio Vytautas apčiupiamos naudos neturėjo, bet pamatė, kad Skirgailos valdžia Lietuvoje turės greit griūti; aukštoji bajorija savo noru prisidėjo prie Vytauto ir didelė dalis pasekė juos į Prūsias.

Mirus magistrui nauju buvo išrinktas Konradas Wallenrodas (1391-1393). Tai buvo Ordino audringo charakterio žmogus, didesnis karo dalykų ir ginklo mėgėjas, negu kunigo ar vienuolio rūbais. Konrado išrinkimas Vytauto ir vokiečių savybių nepakeitė, turėjo laukti tinkamos valandos, kad galėtų tęsti pradėtus žygius toliau vykdyti.

Tuo tarpu Vytauto giminaičiai buvo išsiuntinėti į atskiras pilies, o jam pačiam

Kryžiuočių Ordino riteris

buvo duota valdyti Bartešteino tvirtovės. Jis dabar susigiminiavo su Maskvos kunigaikščiu Dimitrijum, išsiųsdamas jam dukterį Zofiją ir įgijo sąjungininką prieš Jogailą. Tie santykiai pakėlė Vytauto politinę reikšmę. Po to beveik ištikus metus Ordinas tarytum ir paruošęs reikalą, nes buvo užimtas ginču su Jogaila dėl Bobrynės.

Po triukšmingų vaišių, kurį surengė Vollenradas, paaiškietęs iš Europos riterius, pasklido po Kauno apylinkes. Tada Skirgaila sudegino Trakus, o Vollenradas atvykę radęs pelenų krūvą, pagrobdamas pora nežymių pilaičių turėjo grįžti namo. Bet iš šio žygio kame ir Vytautas dalyvavo turėjo jis nemaža gaudos.

Atrodo, kad 1391 m. Vytautui buvo labai laimingi. Skirgailos valdžia Lietuvoje ėjo silpnyn, tuo tarpu Jogaila Krokuvoje jau galvojo apie susitaikymą su Vytautu. Skirgailos pozicijas vis silpnino. karai bei pereinantieji į Vytauto pusę lietuvių būriai. Lietuvoje buvo jaučiamas aiškus susiskaldymas, kuriam kvie duoti neįstengė nė pats Lenkijos karalius, nors jis laikė Lietuvos pilyse len-

kų įgulas. Jogailai neliko nieko daugiau daryti, kaip pašalinti visų nekentiamą Skirgailą. Jis tai ir padarė, paskirdamas jo viduje Joną Olesnickį, valdyti visą Lietuvą.

Įsibėgėjusio sukilimo sulaukyti jau nebuvo galima, nors Jogaila ir rėmė Joną gausiai ginklais ir kareiviais. Taigi dabar Jogaila rengėsi Lietuvą atiduoti valdyti broliui Vygandui Aleksandrai, kurį Jogaila ir lenkai mėgo dėl jo atsidavimo Lenkijai. Tačiau jis greitai buvo nunuodytas. Lenkijoje buvo kalbama, kad tai bus padarę Vytauto šalininkai.

Tokiose aplinkybėse Jogailos padėtis buvo nepavydėtina. Unijos reikšmė beveik visai žlugo, o jo brolių tarpe nebuvo daugiau, kuris pajėgtų valdyti Lietuvą. Vienintelis asmuo tam tiko — tik Vytautas. Dabar jį būdamas Prūsiose, puikiai mokėjo Jogailos nepasisekimus išnaudoti. Būdamas Kęstučio sūnus ir turėdamas simpatijas Žemaičiuose ir Lietuvoje, galėjo įvesti krašte tvarką ir ramybę. Todėl Jogaila turėjo galutinai pasiryžti su Vytautui susitaikyti.

Tarpinkną deryboms Jogaila pasirinko Mazūrijos kunigaikščio brolių Henriką. Šis atvykęs prie Balgos ir Christburgo, pilių komturų, klausiamas, kuriais reikalais čia atvykęs, pareiškė norįs Lenkijos karaliaus vardu pasimatyti su vokiečių magistru ir padaryt su juo pastovią taiką. Šie pirmieji pasiuntė pas Vytautą. Henrikas pasinaudodamas tokia nelaukta proga, Jogailos vardu pasiūlė Vytautui visą tėvo ir dėdės palikimą, didžiąją Lietuvos kunigaikštiją su Rusijos kraštais.

Vytautas, gavęs tokius didelius pasiūlymus, negalėjo pasilikti abejingas, bet kaip dabar galės atsikratyti Ordino. Daugybė šalininkų ir artimųjų buvo duoti įkaitais kryžiuočiams. Dar 1391 m. pabaigoje, nujausdamas, kad santykiai su Ordinui turės kada nors ir vėl pasikeisti, ėmė savo šalininką rankioti į Ritterverderį iš kitų Ordino pilių.

Po kiek laiko Vytautui pasisekė išlaisvinti savo žmoną, išrandant priežastį, jog norįs pasiųsti ją Lietuvon, varyti Propagandą Ordino naudai. Vėliau Vytautas gavo leidimą pasiimti gyvenusį Marienburge Smolensko kunigaikštį. Tuoju po to pasimatė su magistru ir prašė leisti keleta jo kunigaikščių persikelti į Jurgbarką. 1392 m. iš tikrųjų pas Vytautą iš įvairių Prūsijos pilių atvyko daug bajorų ir Belzo kunigaikščiai Jonas ir Jurgis. (Bus daugiau)

UŽ LIETUVIŠKĄ KNYGĄ IR SPAUDA
LIETUVIAI TIEK DAUG KOVOJO IR
KENTĖJO. DABAR LIETUVIŠKA KNY-
GASTOVI IR DULKAKIOSKŲ LENTYNO
SE, LAUKDAMA KOL KAS JĄ NUPIRKS

ANGIE GIRCKUS & CIA. LTDA.
CONFECCÃO MASCULINA E FEMININA
Rua Solon, 773 Fona: 221-6377
CEP 01127 São Paulo — Capital Bom Retiro

AMŽINO IŠALO ŽEMĖJE

DALIA GRINKEVIČIŪTĖ

LIETUVIAI PRIE LAPTEVŲ JŪROS

(Tėsinys)

Lietuvos Mokytojai... Jų tragiškas likimas ypač skaudina širdį. Tautos švietėjai. Dauguma jų dirbo kaimo mokyklose nelengvomis sąlygomis. Jie pirmieji mokė vaikus iš skiemenų sudėtį žodį Lie-tu-va. Iš jų vaikai sužinodavo apie didvyrišką Lietuvos praeitį, apie protėvius, kurie šimtmečiais gynė Tėvyne, nuo užkariuotųjų, iš Rytų ir iš Vakarų. Jie mokė vaikus mylėti gimtąją kalbą, vieną seniausių pasaulio kalbų, kuri keturis dešimtmečius buvo caro draudžiama.

Jie pirmieji pasakojo vaikams apie žiauriai numalšintus 1831 m. ir 1863 m. sukilimus, po kurių ištisi kaimai buvo ištremti į Sibira. Lietuvos Mokytojai... Jie ištikimi ir pasiaukojamai dirbo Lietuvai.

1940 m. vasara, po Lietuvos inkorporacijos į Tarybų Sąjungą, naujoji valdžia sukviė visus Lietuvos mokytojus į suvažiavimą Kaune ir pareikalavo iš jų auklėti jaunimą kita dvasia. Po visų oficialių vyriausybės atstovų kalbų ir nurodymų 10.000 mokytojų kaip vienas atsistoję ir iškilingai sugiedojo Lietuvos himną, priversdami atsistoti ir naująją vyriausybę. Tai buvo atviras pareiškimas, kad Lietuvos mokytojai lieka ištikimi nepriklausomos Lietuvos idealams idealams. Tuo jie pasirašė nuosprendį sau ir savo vaikams. Valdžia to nepamiršo ir nedovanojo: jų, ir jų vaikų, kapai išbarstyti ne tik po Jakutiją, bet ir po visą Sibira.

Žuvusieji tebegyvena mano širdyje. Praėjo daug metų, o aš vis dar matau juos, bejėgius ir pasmerktus, jaunos ir pagyvenusius, vaikus ir jaunuolius, taip sunkiai mirusius ir taip troškusius kada nors sugrižti į Lietuvą... Mano pareiga papasakoti apie juos. Tegul jų, ne daug – keletas šimtų žmonių, bet dėl to jų kančios nebuvo mažesnės. Ir jie norėjo gyventi ir jų negalima pamiršti tarp milijonų kitų baisaus žiaurumo aukų. Tuo labiau, kad jų būdeliai liko nenubausti. Nuo jų galvos ir plaukas nenukrito.

Trofimovskas nebuvo išimtis: Jakutijos šiaurėje, toli už poliarinio rato – Bykovo kyšulyje. Tik Aruose, Janos upės žiotyse, Ole-nioko upės žiotyse, Verchojanske, – šalčio poliuje – visur buvo lietuvių tremtinių. Ir visur buvo daug aukų. Pavyzdžiui, Bykovo kyšulyje išmirė visa Pakščių šeima: tėvas, motina, du sūnūs, sesuo Merkelienė ir jos mažas sūnelis... Taip pat mokytojo Hario Perelšteino

motina. Jakutijos amžinajam išale keletas tūkstančių tremtinių.

Caras Nikolajus neišdriso į tas vietas ištremti sukilusių prieš monarchiją ir monarchą dekabristų. Stalinas gi, ledjūrio pakraščius laikė tinkamiausia vieta Pabaltijo moterims, vaikams ir išsekusiems suomiams.

Trofimovsko sala dabar vėl tuščia ir negyvenama. Laptevų jūros bangos audrų metu su didele jėga daužosi į krantą ir nuolat jį ardo.

Kai 1949 m. paskutinius tremtinius išvežė žvejoti į kitas vietas, bangos jau pradėjo griauti broliško kapo kraštą, ir jis ėmė irti. Nėra jo-

kios abejonės, kad visus lavonus bangos seniai išplovė.

Kokiomis jūromis ir vandanyiais tebeklaioja jie, ieškodami kelio į Tėvyne?

1943 m. poliarinė vasara visus tremtinius išvežiojo žvejoti į kitas negyvenamas salas, kurių milžiniškuose Lenos žiočių plotuose yra nesuskaiciuojama daugybė. Brigados išplaukdavo kungasais (didžiulė irkluojama valtis) ir užmesdavo didžiulius ilgus tinklus. Paskui stovėdavo iki kelių, ir juosmens lediniame vandenyje, iš visų jėgų traukdavo juos į krantą. Taip dirbdavo 10-12 valandų. Kiaurai perslape, nusikamavę ir sušalę, bėgdavo į palapines, nusi-mesdavo perslapusius drabužius. Pamiegodavo. Paskui vėl liūdavo į tuos pačius šlapius rūbus (juos džiovinti nebuvo nei laiko, nei prasmės)

REDAKCIJOS PASTABA

Dokumento nuorašas, kuris buvo įteiktas Brazilijos Užsienio Reikalų Ministrui dr. Francisco Rezek, kai lietuvių delegacija Jo buvo priimta rugsėjo 13 dieną.

Brasilia, 13 de Setembro de 1990

Ao

Excelentíssimo Senhor Doutor Francisco Rezek
D. D. Ministro de Estado das Relações Exteriores
Brasilia – Distrito Federal

Senhor Ministro:

Os lituanos e seus descendentes esparramados pelo nosso Brasil afora, pedem o apoio desse Insígne Ministério, para que esforços efetivos possam ser envidados, de modo que o Estado brasileiro reconheça de fato e de Direito, a confirmação de Independência da nação lituana, desejava que está em seu lídimo direito de participar da Comunidade Internacional.

Para tanto, comparecem à presença de Vossa Excelência, expondo breves menções a respeito da nação lituana.

I – A imigração lituana ao Brasil iniciou-se a partir de 1888, ocasião em que cerca de oitocentas famílias radicaram-se no noroeste gaúcho. O mais considerável e vultuoso número de imigrantes, deu-se durante os anos de 1926 e 1927 ocasião em que cerca de quarenta mil pessoas aqui chegaram.

Por último, em 1947, durante o qual cerca de quinhentas pessoas aqui chegaram, refugiados da invasão de tropas soviéticas em solo lituano.

II – O Estado lituano foi formalmente consolidado em 1251 sob a égide do Rei Mindaugas, permanecendo soberano até 1795, tendo realizado alianças com o Estado polonês, a fim de combater a invasão de russos, mongóis, tártaros e teutônicos, principalmente. Em torno dos séculos XIV e XVII o Estado lituano estendeu suas fronteiras do Mar Báltico até o Mar Negro, ou seja, do nordeste ao sudeste da Europa.

III – De 1795 a 1917, a nação lituana foi ocupada militarmente pelas tropas então czaristas do império russo. Povo provido de muita fé, persistência e determinação, lutou pelo restabelecimento de sua Independência, a qual veio ocorrer em 16 de Fevereiro de 1918, reconhecida a Soberania de Estado, inclusive pelo governo de Lenin, desde sua proclamação.

VIDEO LIETUVA

Parduodama vaizduojantė (video cassette) VIII LIETUVIŲ TAUTINIŲ ŠOKIŲ šventė 1988 m. Hamiltono, Kanadoj. Kreiptis į šv. Kazimiero parapiją, Rua Juventude 28 - Mooca. Tel. 273-9338

SOC. NACIONAL DE AUTOMÓVEIS E PEÇAS LTDA.

RUA JOÃO PESSOA, 261
SANTOS TEL: 35-3721

COMERCIAL SUEVICKAS LTDA.

BEBIDAS FINAS EM GERAL, NACIONAIS E ESTRANGEIRAS

WISKIES - CHAMPANHES - CONHAQUES - LICORES - AGUARDENTES
CERVEJAS - REFRIGERANTES - SUCOS - AGUAS MINERAIS - ETC.

ACEITAM-SE ENCOMENDAS PARA FESTAS EM GERAL
CASAMENTOS, BATIZADOS, ANIVERSÁRIOS, CONFRATERNIZAÇÕES, ETC.

PROGRAME SUA FESTA E
DEIXE AS BEBIDAS SOB NOSSA RESPONSABILIDADE.

Rua Mansão, 7 - CEP 03140 - Fone: 215-6227 - Vila Zelina - S. Paulo

ir vėl žvejoj. Kartais bangos užpildavo kungasą ir išplaudavo sugautą žuvį atgal į jūrą.

Šviesu buvo ištisa para – poliarine diena saulė nenusileidžia. Sunku buvo suvokti paros laiką – diena dabar ar naktis, todėl kartais užbėgdavo pirmyn ir susimaišydavo kalendorinės dienos.

Žiemą statėme tinklus po ledu, iškirsdami vienoj eilėj, kas 25 metrai, daugybę ekečių. Ledo storis gale žiemos jau siekdavo 1,5 – 2 metrus. Kiekvieną dieną reikėjo užšalusias eketes tikrinti, išgraibstyti iš jų ledus ir, numetus pirštines, nuogomis rankomis ištraukti tinklą ir išnarplioti žuvį. Šaltis buvo baisus. Tinklas akimirksniu apledėdavo. Išmestos žuvys bemažant sušaldavo kaip malkos. Pirštai pabalėdavo. Kai, imetus tinklą atgal, iš visų jėgų daužomos rankos pradėdavo atsigausti, skausmas užgniauzėdavo kvapą. Paskui viską reikėjo kartoti – tikrinti kitą tinklą. Ir taip 15 kartų per dieną – tokia buvo mažiausia tinklų norma dviem žmonėms.

Žalia sušalusi žuvis, kurią kasdien valgėme, mus gelbėjo nuo skorbūto, tačiau niekas negalėjo apsaugoti rankų. Pirštai neišvengiamai nušaldavo, atsirasdavo pūslės ir žaizdos. Ir kai per kitas dienas reikėdavo jau žaizdotomis rankomis, pučiant lediniam vėjui ir spaudžiant šalčiui, vėl traukti tinklus ir narplioti žuvį, atrodydavo, kad rankas kiši į verdantį vandenį. Nuo skausmo aptemdavo akys, darydavosi silpna. Kokia tai buvo kasdieninė kankynė. Tris ar keturias dienas nepatikrintas tinklas prišalą po ledu. O kuo tada žvejoti? Ką valgyti? Žuvis buvo pagrindinis maistas, vitaminai, vaistai. Irėjome žvejoti niekieno nevaromi ir neprižiūrimi, net ir per pūgą, jeigu tik galima buvo išsilaikyti ant koju.

Ieškodami žuvis, keldavomės žiema iš gyvenamos salos į kitą. Atvykę šunų kinkiniu į naują salą, statydavome jurtas iš sniego ir rastgaliu, kažkada atplaukusių ir išmestų į krantą. Langus atstodavo stori ledo luitai. Statydavome tinklus, gaudydavome žuvį ir vėl apleisdavome salą ir apgyventas jurtas, kai žuvis toje vietoje dingdavo.

Taip ir klajojome šunų nartomis: Laptevo jūros pakraščiais, kartais aptikdami buvusių ekspedicijų pėdsakus, žuvusių Šiaurės tyrinėtojų kapus.

Kelionių netu pasitaikydavo patekti ir į pūgą. Tada iškinkydavome šunis, isikasdavome į sniegą ir laukdavome savo lemties: pūgos paėigos ar mirties.

Pūgoj pasiklydę sušalo ir žuvo: Jonas Kazlauskas iš Anykščių, broliai Petrikai iš Kėdainių, gimnazistas Arnestas Vanagas iš Panevėžio, ir Algis Apanavičius, Kalnaberžės mokytojo sūnus. Jų lavonai niekada nebuvo surasti be kraščiuose snieguose.

(Bus daugiau)

IV – De 1918 a 1940, a nação lituana consolida-se na forma jurídica do Estado. Tal ocorrência foi reconhecida unanimamente pelos países integrantes da Liga das Nações, tendo-se caracterizada por uma nação estável política e juridicamente, de pujante economia, tendo recebido total e ampla reforma agrária em todo seu território. Na qualidade de Estado, manteve relações diplomáticas com todas as nações soberanas, inclusive com o Brasil, possuindo sua Embaixada na cidade do Rio de Janeiro, e carpo consular em São Paulo.

V – O idioma lituano é um dos mais antigos no mundo falado atualmente. A Universidade de Vilnius, na capital lituana de mesmo nome, foi fundada em 1579, sendo ela uma das mais provecas da Europa Oriental, sendo que na época não havia nenhuma escola de ensino superior dentro do atual território da União Soviética.

VI – Em virtude de acordos secretos firmados entre os ditadores Hitler e Stalin, o território lituano foi invadido militarmente em Junho de 1940, valendo dizer que respectivos acordos secretos foram por eles firmados em 23 de Agosto de 1939.

VII – A partir daquela data, iniciaram-se os mais diversos tipos de perseguições, sendo que de 1945 até por volta de 1954, resistindo aos desmandos de seu algoz vizinho, em virtude de genocídio claramente imposto, a nação lituana perdeu cerca de meio milhão de pessoas, executadas, aprisionadas e deportadas para a região de Sibéria, principalmente, sendo que dêsse total poucas conseguiram sobreviver. A nação perdeu em vidas cerca de 25% de sua população.

VIII – Muito embora sob dominação nestes cinquenta anos, a nação lituana persevera nos caminhos de sua auto determinação, povo civilista por natureza, cultor da Justiça, e da fraternidade entre todos os povos. Não obstante sufocada pela ideologia estrangeira e opressora, a nação refloresce, renasce, cria novo ânimo para continuar em sua brava e justa luta. O parlamento da então República Soviética da Lituânia, em data de 11 de Março de 1990, reafirmou sua Independência perante a Comunidade Internacional.

IX – Segue em anexo ao presente pedido, uma encadernação contendo cerca de quinze mil assinaturas, colhidas por todos os membros de nossa Colônia, sendo que, para tanto, pedimos a Vossa Excelência recebê-la e, outrossim, fazer conhecer nosso pleito junto ao Excelentíssimo Senhor Presidente da República Brasileira.

X – Sendo estas as razões que por ora nos levam ao comparecimento de Vossa Excelência, renovamos nosso preito de elevada estima e apreço, subscrevendo-nos,

Atenciosamente

Comunidade Lituano Brasileira
Adilson Puodžiūnas

Comunidade Lituana Católica Romana
São José – Pe. José Šeškevičius

Aliança da Juventude Lituana do Brasil
Mario Jorge Šimkunas

Aliança Lituana Brasileira de Benef.
Assist. Social

Liga das Senhoras Católicas Lituanas
Angelina Dirse Tatarūnas

Associação da Juventude Católica
Lituana Ateitis
Lúcia M. Jodelis Butrimavičius

Associação dos Escoteiros Lituans Palanga
Eugenia Bacevičius

Liga dos Padres Lituanos
Pe. Petras Rukšys, SDB

Comissão da Colonia Lituana do Brasil
Rua Inácio, 671
São Paulo – SP.
CEP. 03142

AUKA PRISIDĖK PRIE LIETUVIŠKOS
SPAUDOS IŠLAIKYMO

Loanilda Alionis
Sandra Mara G. T. Castro
ADVOGADAS

PRAÇA SANTA HELENA, 81 VILA PRUDENTE
TEL.: 914-4960 SÃO PAULO

CHOPPERIA
ALEXCHOPP LTDA.

CHOPP – PIZZA – QUEIJOS – FRIOS
RESERVAS PARA FESTAS – MÚSICA AO VIVO
Rua SOLON 1062 – Bom Retiro – Tel. 223-2333

MŪSŲ ŽINIOS

UŽ LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖ

Didžiausias istorijoje parašų sąrašas: —
5.2. milijonų parašų.

SÃO PAULO. — Tas sąrašas jau pasiekė 5,2 milijonų bendrą parašų sumą, kurį TFP draugijos 20 šalyse rinko ir nukreips Lietuvos Prezidentui Vytautui Landsbergui jo krašto nepriklausomybės deklaraciją, kuri buvo šių metų kovo mėnesį paskelbta, — bet kuri nebūvo Maskvoje pripažinta.

Šis parašų sąrašas viršija pasaulinį "rekordą", kas liečia panašų parašų rinkimą ir figuruoja knygoje "Guinness" išleistoje 1989 metais, — be to viršija Lietuvos gyventojų skaičių.

"Tai reiškia" — komentavo prie progos profesorius Plinio Correa de Oliveira, — TFP Nacionalinės Tarybos Prezidentas, — "ir kad be pačios Lietuvos, egzistuoja dar kita Lietuva, kuri susideda daugumoje ne iš lietuvių, bet iš visų tų, kurie įvairiuose kraštuose turi širdis plakančias kartu su šita narsi baltiška tauta, šiuo momentu jų širdys plaka kadangi jiniai yra pavyzdys sumindžiotų teisių bei silpnybės, kuri buvo disrespektuota. Jinai yra tauta su gyventojų dauguma katalikų, ir turi būti laisva nuo sovietinių pančių. Dėl to, visame pasaulyje TFP skatina balsus šaukiančius galingą paneigimą rusų sovietų dominacijai".

Keturis pusė milijonų parašų — šis skaičius yra įspūdingas. Ir šitas rezultatas paaiškėja, pagalvojus kad ši suma yra pasekmė visų vakarų — tai yra pasekmė pastangų įvairių izoliuotų draugijų

TFP — kurios buvo paremtos atsidavusių lietuvių, — o jie rėmėsi savo prisirišimu prie savo tėvynės, laike viso šito ilgo apie pusę šimto metų besitęsiančio sovietų teroro.

Šitas veikimas ("campanha") turi bruožų virtualinio euro-amerikoniško plebiscito Lietuvos naudai. Visuomenės šiltas pritarimas paremia protestą ir tų lietuvių kurie negali protestuoti skausmo šauksmų, kurie negali šaukti".

Dėl to parašų rinkimo Prezidentas TFP tvirtino: — "Gali būti kad tarptautiniai įvykiai išsivystys tokiu būdu, kad jisai bus baigtas laike 10 dienų, bet gali būti kad jisai tęsis dar 10 mėnesių, ir jeigu būtų reikalinga, tai jisai tęsis dar 10 metų. Mes esame pasiryžę ištverti iki galo".

Manifestacija

Rugpiūčio pradžioje 1990 m. TFP suorganizavo S. Paulo mieste propagandos manifestaciją parėmimui Lietuvos Nepriklausomybės, kurioje dalyvavo nariai, bendradarbiai ir korespondentai. TFP iš visos Brazilijos ir taipogi delegacijos iš įvairių kraštų, kaip Pietų Afrika, Argentina, Bolivija, Kanada, Čile, Ispanija, Amerikos Suvienytos Valstijos, Prancūzija ir Urugvajus.

Manifestacija supuolė su atidarymu VII Tarptautiniu susitikimu narių, bendradarbių ir korespondentų TFP.

Kelias

Manifestacija prasidėjo ant viaduko Santa Ifigênia ir praėjo gatvę São Bento, Respublikos Aikštę, viaduko do Chá ir gatvę Barão de Itapetininga, pasibaigė Respublikos Aikštėje, priešais Švietimo sekretoriato.

Šioje vietoje orkestras TFP išpildė Tautos himną kurį sekė giesmė "Noriame Dievo", ir pasibaigė maldomis.

(Tekstas parašytas TFP, išversta viskas į lietuvių kalbą Algirdo Mošinskio).

São Paulo, 1990.IX.8 d.

Algirdas Mošinskis

Gerbiamas pone Redaktoriau,

mūsų tėvynės Nepriklausomybės drama gludi svarbiausiai tame, kad jinai neturėjo paramos Vakaruose, — jei Bush, Kohl, ir paia Thatcher tvirtai būtų parėmę mūsų reikalą, mūsų išsilaisvinimo kova turėtų jau praeities dalykas, ir Lietuva pradėtų naują ir laisvą gyvenimo epochą.

Mūsų pusėje, tarp kitko, pasirodė kaip dydžiai vertingos pastangos įvairiuose kraštuose TFP draugijos, kurios gavo virš 5 milijonų parašų, paremdami lietuvių siekius.

Šitie bešališki sąjungininkai daro tai, ką Brazilijos Užsienio ministras kalbėdamas Prezidento vardu, pavadino "viena iš svarbiausių iniciatyvų moralinės paramos kuriai gavome iki šiol" ir taipogi "labai laiku ir labai gerai"...

Nejaugi turėtume visiškai izoliuoti, arba beieškant smulkių ginčų su tokiais vertingais sąjungininkais? Arba, priešingai, dėkoti Apvaizdai kad jie susidomėjo mūsų reikalais?

Čia norisi prisiminti "Mūsų Lietuvoje" n° 36 šių metų, šio mėn. 13 dieną paskutiniame puslapyje tilpusią žinutę Irenos Skurkevičiūtės.

Neskaitau nei teisinga nei naudinga su tokiais išsireiškimais atstumti sąjungietininkus, kuriuos turime vakaruose, — ir kad pasekmėje tokių kalbų pasiliktum visiškai izoliacijoje, kuri gali būti Lietuvai labai pražutinga.

São Paulo, 1990.IX.30 d.

Algirdas Mošinskis

MŪSŲ MIRUSIEJI

Spalio 9 d. antradienį mirė EMILIJA LAUCEVIČIENĖ. Buvo palaidota Getsemani kapinėse.

Nekrologas bus sekančiame ML numeryje.

ATITAIŠYMAS

Praeito ML-vos numerio vedamajame trečioje eilutėje yra klaida: yra parašyta "Žalgirio mūšio 500 metų...", o turėtų būti 580 metų.

UŽSIMOKĖJO UŽ ML

Ona PUODŽIŪNAS POPIC	Cr.5.000,00
Ona ŠLEPETYS	Cr. 4.000,00
Roberto KARSOKAS	Cr. 500,00
Klemensas JŪRA	Cr. 1.000,00
Magdalena VINKŠNAITIENĖ	1.000,00
Petras BAREIŠIS	Cr. 1.500,00
Stasys BUTRIMAVIČIUS	Cr. 1.000,00
Pio Osvaldo BUTRIMAVIČIUS	1.000,00
Jonas JODELIS	Cr. 1.000,00
Alda GHIZELLINI	Cr. 500,00
Vanda HAJDUK	Cr. 2.000,00

KALBĖK LIETUVIŠKAI!

CURSO LITUANO - Fone: 273-0338

MŪSŲ ŽINIOS

'PAGALBA LIETUVAI' KOMISIJOS INFORMACIJA

"Pagalba Lietuvai" komisijos iš-
das praneša, kad iki šių metų rugsėjo
25 dienos yra depozituota "Over Night"
sąskaitoj Cr. 422.424,76 suma ir yra
laukiama nurodymų iš Lietuvos valdžios
kaip tą fondą panaudoti. Fonde yra
taip pat US\$ 1.020, kurie bus taip pat
perduoti Lietuvai kaip ir kruzeirai.

Aukų rinkimo vėjus tęsiamas toliau.
Taigi raginame visus kaip galint prisidė-
ti ir paremti mūsų brolius Tėvynėje.

Širdingas ačiū.

ADILSON PUODŽIŪNAS
Komisijos "Pagalba Lietuvai"
Iždininkas

KALBANT APIE KALĖDOJIMA

Mūsų, kadais judrioje São Paulo
kolonijoje pilnai galiojo prasminga tauti-
nė kalėdojimo tradicija.

Tada, buvo lankomos šeimos ir Vi-
la Zelina, Šv. Juozapo teritorinėje para-
pijoje, o taip pat, ir pačioje, beveik bery-
bėje, Šv. Kazimiero Asmeninėje Parapi-
joje.

Pagarbios atminties lietuviai misijo-
nieri Jėzuitai, su Tėvu Bružiku Šv. Ka-
zimiero parapijos kūrėju, pasižymėjo
retu apaštališku uolumu savų žmonių
lankymu, nesvarbu, kur jie begyventų,
naujų pavardžių, naujų adresų ir aktua-
lizuotų telefonų užrašymu.

Abi parapijos turėjo tada, savus
chorus, šokių grupes, eibę veiklių orga-
nizacijų ir visokios spalvos ir minties
leidinių, leidinių.

Sakoma, kad laikas yra geras gydy-
tojas, tačiau jis yra ir didelis nualintojas
bei marintojas.

Šiais 1990-1991 metais, besiruošiant
Pasauliniam Jaunimo Kongresui, dalykai
turėtų pagyvėti, tuo labiau, kad tautiš-
kumo ir religingumo pavyzdys ateina iš
laisvėjančios Tėvynės Lietuvos.

Mūsų kun. Pranas Gavėnas, dabar,
berods, randasi Lietuvoje. Jis Tėvynės
ilgėjosi ir jos laisvės kovoms žavisi jau
per eilę metų. Grįždamas, gal jau atei-
nančio lapkričio pradžioje, jis atvyks su
daug naujienų, o gal ir planų, Lietuvai
ir Brazilijos lietuviams naudingų.

Ir be kunigo Prano Gavėno, suma-
žėjęs kunigų skaičius, ypač V. Zelinoje,
stengiasi kiek galint nuoširdžiau aptar-
nauti savo parapijiečius.

Čia norima pranešti, kad mūsų se-
nelių ir ligonių lankymas prieš Kalėdas,
yra ypač svarbus aprūpinant juos ir
Švenčių Sakramentais.

Šį "Mūsų Lietuvos" numerį išleidžia prisimindami
a. a. **ALEKSO VINKŠNAIČIO**
ketvirtųjų metų mirties sukaktį (X.-16 d.)
Našlė ir vaikai su šeimomis

Buvo nugirsta iš Lenkų kapeliono,
kun. Estanislau, kad ir jis lanko savo pa-
rapijiečius, nuneša jiems Kalėdines Plot-
keles, ir kad susilaukia įvairių bairių pa-
rapijiečių šilto priėmimo, net pavėžini-
mo į namus ar pas kaimynus.

Tas būtų labai svarbu mūsų ypač
berybei Šv. Kazimiero Asmeninėje Pa-
rapijoje, ir dėl nuotolio ir dėl laiko sto-
kos, o taip pat ir dėl pagrindinio 80-me-
čio kalėdotojo (kun. Petro Urbaičio)
skaudančių kojų, negalinčių toli nužy-
giuoti.

Kas pagelbės senam kunigui, ir jis
pats, senatvėje susilauks didesnės jau-
nųjų pagarbos ir padėkos, nes "Gyve-
nimo Ratas" sukasi į tą pačią istorinę
kryptį, ir su nepakeičiama taisykle, kad
už gerą ir Dievas ir žmonės geru atsilygi-
na.

Su linkėjimais ruoštis nebetolimam
adventui, ir kad jis būtų dvasingas, at-
sparus bet kokioms materializmo pa-
gundoms.

KPU.

SOLIDARUMO MOKESTIS 1990 METAIS

Liepos mėn.	Julho
Jonas Tatarūnas (pai)	Cr.300,00
Rugpiūčio mėn. — agosto	
Magdalena Vinkšnaitienė	Cr. 500,00
Asta Braslauskienė	Cr. 500,00
Eduardo Vinkšnaitis	Cr.500,00
Nijolė Žalkauskienė	Cr.500,00
rugsėjo mėn.	Setembro
Algirdas Baužys	Cr.20.000,00
Algimantas Saldys	300,00
Vytautas Tumas	300,00
Jonas Jakatanvisky	300,00
Alexandre Bumblis	300,00
Vytautas Bacevičius	300,00
Mario Jorge Šimkunas	300,00
Henrikas Valavičius	300,00
Henrique L. Alves	300,00
Janina Valavičius	300,00

B.L. Bendruomenės iždininkas
depositado: Unibanco V. Zelina
conta 101.076-0

Saldo atual Cr\$. 849,54

MŪSŲ LIETUVOS PRENUMERATA
GALIMA UŽSIMOKĖTI TAIP PAT V.
ZELINOS PARAPIJOS KLEBONIJOJ.

MŪSŲ MIRUSIEJI

NETEKOME MARIJOS REMENČIENĖS

Rugsėjo mėn. 24 d. Getsemani kapi-
nės prigludė amžinam poilsiui a. a.
MARIJA REMENČIENĖ.

Velionė buvo gimusi 1908 m. gegu-
žės mėn. 4 d. prie Čekiškės miestelio.
Mokėsi Vilkiijoje, o vėliau Kaune Mergai-
čių Mokytojų Seminarijoje, kurią baigė
Kauno Raudonojo Kryžiaus ligoninėje
akušerijos mokslą.

Ištekėjo už Stasio Remenčiaus ir už-
augino du sūnus: Gražvydą ir Henriką.

1936 m. visa šeima atvyko į Braziliją,
nes Stasys Remenčius buvo paskirtas
Lietuvos Konsulo sekretoriumi São Pau-
lo mieste. Bet, prasidėjus II pasauliniam
karui, šios tarnybos neteko ir reikėjo rū-
pintis kaip užsidirbti pragyvenimą šei-
mai. Bandė įvairias galimybes biznio sri-
tyje. Gi Marijai (pirmajai iš užsieniečių)
pavyko gauti pripažinimą akušerijos
mokslo. Žinoma, dar teko atlikti prakti-
ką Hospital das Clinicast ligoninėje, kad
pažintų vietinį "Curso de Obstetricia".
Be to, Marija atidarė taip pat miesto cen-
tre grožio salioną, kuris veikė ilgus me-
tus ir jį vykdavo daug lietuvių moterų
ir mergaičių tvarkyti šukuosenas.

Marijos Remenčienės nuopelais San-
paulio lietuvių kolonijai yra dideli. Ji vi-
są laiką nuoširdžiai rūpinosi lietuvių
liaudies meno puoselėjimu. Ji padėjo L.
Kat.B-nės Choro choristėms įsitaisyti
gražesnius tautinius rūbus, mokydama
jas siuvinėti, austi juostas ir t.t.

Metų bėgyje Marija Remenčienė ypa-
tingai pagarsėjo savo dideliu įvairiausių
juostų rinkiniu. Jos turtingų juostų eks-
ponatai puošė visas Sanpaulio lietuvių
parodas. Dėl šių rankdarbių gražumo ir
originalumo Marija Remenčienė buvo
priimta nare į "Associação Paulista de
Bellas Artes". Be to, už juostų darbus
yra gavusi keletą aukso medalių.

São Paulo lietuvių kolonija reiškia
užuojautą Gražvydžio ir Henriko Re-
menčių šeimoms. Tikisi, kad Marijos
Remenčienės turtingą rankdarbių krai-
tį rūpestingai globos jos marčios ir anū-
kės, ir kad margaspalvės gausios juostos
ir ateity puoš lietuvių parodas.

M.V.